

A 75 éves Egyesület

Írta: Waldbott Kelemen báró

Hagyományaihoz híven, minden hangos ünneplés mellőzésével töltötte be az Országos Erdészeti Egyesület 1941-ben fennállásának a 75. évét. Az elmúlt 75 esztendő alatt az Egyesület rendkívüli nagy befolyással volt a magyar erdészet szellemi és politikai életére. Több nemzedéken át hazai erdőgazdaságunk minden egyes ágára kezdeményező, oktató és irányító hatást gyakorolt s így, érdemekben és sikerekben gazdag múltra tekinthet vissza.

Már 1815-ben megalakult egy magyar erdészeti egyesület, amely azonban nagyrészt idegen elemekből állott, és ennek következtében az akkori szomorú politikai viszonyok közt 15 éves működése alatt sem tudott a magyar társadalomban mélyebb gyökeret verni.

Csak 1866-ban vált lehetővé, hogy a magyar erdészeti érdekeltség önálló, nemzeti szellemtől áthatott szövetségben egyesülhessen. Ez a magyar erdészet két lelkes képviselőjének: *Divald Adolf*-nak és *Wagner Károly*-nak volt a soha el nem múló érdeme, akik a mozgalom élén állottak és már 1862-ben indították meg az „Erdészeti Lapok”-at.

Éveken át kellett az idegen kormányzat üldözéseit eltűrniük, közben azonban a fiatal

Bedő Albert személyében olyan tetterős társra találtak, hogy ennek a magyar erdészet szellemi életében úttörő triónak sikerült 1866. évi december hó 9-én a mai Országos Erdészeti Egyesület életre hívását megvalósítani.

Az időpontot kétségen kívül jól választották meg, mert a kiegyezés alkalmával megalakult első magyar kormány szívesen támogatót olyan társadalmi mozgalmat, amelynek erdőgazdasági téren a közérdek előmozdítása volt a célja. A magyar erdőbirtokosok is szép számban sorakoztak az új egyesület zászlaja alá, ahol közös alkotó munkára bőségesen nyílt alkalom.

Az első és legfontosabb feladatnak egy egységes erdőtörvény megalakítását kellett tekinteni, mert ennek a hiányát érezte a hazai erdőgazdaság leginkább. Sürgősen kellett olyan törvényt hozni, amelynek az volt a feladata, hogy az akkor erősen hangsúlyozott magántulajdonjogot összhangba hozza a közérdekkel. Annál is inkább volt szükség ilyen törvényre, mert a vasútépítkezéssel fokozott közlekedési lehetőség és az 1867. évi kiegyezés után beállott általános gazdasági föllendülés fában olyan óriási keresletet idézett elő, hogy ennek korlátlan kielégítése már veszélyeztette a magyar erdőgazdaság létét.

Tizenkét éven át küzdött az Egyesület szóban és írásban a nagy célnak a megvalósításáért és csak makacs kitartásának köszönhető az első magyar erdőtörvény, az 1879. évi XXXI. t.-c. létrejötte.

Ez a törvény az akkori viszonyok közt jelentős eredménynek mondható. Olyan időben, amikor 20 éves elnyomás után a magyar társadalom féltékenyen őrködött önrendelkezési joga fölött és ösztönszerűen védekezett minden állami

beavatkozás ellen, nagy vívmány volt, hogy törvényes rendelkezéssel lehetett az erdőbirtokosságot okszerű gazdálkodásra és szakképzett erdészeti személyzet alkalmazására kényszeríteni és hogy az egész erdőgazdálkodás állami ellenőrzés alá került.

Az Egyesület azonban nem elégedett meg avval, hogy kezdeményezte az erdőtörvény megalkotását, hanem szem előtt tartotta a törvény helyes gyakorlati keresztülvitelét is, amit csak szakképzett, kötelességtudó és hazafias szellemtől áthatott erdőtisztai kartól lehetett elvárni.

Ezért különös gondot fordított Egyesületünk a magyar erdészeti irodalom megteremtésére. Vállalta elsősorban az „Erdészeti Lapok”-nak, mint egyesületi közlönynek a kiadását, mert így ügybuzgalma és a tagok áldozatkészsége már nemsokára abba a helyzetbe hozta az Egyesületet, hogy szakszerűen világhíthatott rá a magyar erdőgazdálkodás minden egyes kérdésére.

A vezetés hogy pályadíjak kitűzésével megalapozhatta a magyar erdészeti irodalom fejlesztését. Az első tudományos magyar erdészeti szakmunkák és az erdészeti főiskola első magyar tankönyvei is az Egyesület kiadásában jelentek meg.

Az Egyesület figyelme kiterjedt egyéb, az erdészettel kapcsolatos kérdésekre is. Így lefektette az 1872-ben hozott magyar vadásztörvény alapjait is és előterjesztéseket tett ennek a kibővítésére.

Különös gonddal vette az Egyesület mindenkor pártfogásába a magyar erdőtisztai-kar érdekeit, és minden olyan mozgalom élén állott, amely az erdőtisztek sorsának a javítását tartotta szem előtt. Azon kívül külön alapjai segítségével hatékonyan támogatta a nehéz anyagi körülmények közé került erdőtiszteket, illetve hátramaradottaikat. Tagjainak a fiai részére az erdészeti főiskolán két alapítványt létesített, amelyek az ösztöndíjasok egész kiképzését biztosították.

Eredményes tevékenysége alatt az Egyesület mindjobban fejlődött és tagjainak a száma, mely 1867-ben 653 volt, 1906-ban már 2300-ra emelkedett. Anyagilag is öröndetes föllendülés mutatkozott. Az alapítók áldozatkészsége folytán az Egyesület tevékenységét 34.000 a. Korona alapvagyonnal kezdte meg és 20 éves fönnállása után 1887-ben saját erejéből már föl tudta építeni 400.000 a. Korona költséggel székházát az Alkotmány-utcában.

A millenniumi évben, 1896-ban, mozgalmat indított az Egyesület az erdészeti kísérletügy és a kopárok fásítása érdekében. Kétévi munka után, — amelyből az oroszlánrész Horváth Sándornak, az Egyesület akkori ügyvezetőjének jutott — létre is jött az erre vonatkozó 1898. évi XIX. t.-c.; ennek a rendelkezéseit a legújabb erdőtörvény is majdnem változtatlanul átvette. Ugyanabban az évben alakult meg a M. Kir. Erdészeti Kísérleti Állomás is, felállítására nagyrészt Vadas Jenő főiskolai tanár hervadhatatlan érdeme.

Erdészeti Lapok, 1942. január

(Folytatjuk)

